

Olje- og energidepartementet

Tlf: 22 47 56 00
www.dibk.no

Postadresse:
Postboks 8742 Youngstorget,
0028 Oslo
Besøksadresse:
Mariboegate 13, Oslo
Hunnsvegen 5, Gjøvik

Ref: 3390
Deres ref:
Dato: 21.04.2023

Org. nr.: 974760223

DiBKs innspill til handlingsplan for energieffektivisering

Nybygg

Byggteknisk forskrift (TEK17)

Gjeldende energikrav i TEK17 kapittel 14 setter krav til en energieffektiv bygningskropp og stimulerer i liten grad til egenprodusert energi som for eksempel solenergi og varmepumpe. Dagens energiramme for energieffektivitet er streng. Hvis kravene for nybygg skal skjerpes inn, er det nødvendig å endre innretning og inkludere muligheter for å premiere egenprodusert energi i energirammen.

Fleksible varmesystemer bidrar til å redusere effektopper i energisystemet. Forskriften setter i dag krav til at energifleksibelt varmesystem for store bygg skal dekke minimum 60 prosent av varmebehovet. DiBK har et oppdrag i årets tildelingsbrev fra Kommunal- og distriktsdepartementet om å vurdere om innretningen på dette kravet kan justeres i forhold til blant annet omfang og hvilke bygg som omfattes av kravet.

Det er i dag krav om at boligblokker med sentralt varmeanlegg og yrkesbygninger skal ha formålsdelte energimålere for oppvarming og tappevann. Det bør vurderes å utvide dette med krav om individuelle energimålere. Videre bør det vurderes om kravet for yrkesbygninger om å beregne et energibudsjett med reelle verdier for den konkrete bygningen bør utvides til alle bygninger.

Plan og bygningsloven (pbl)

Byggteknisk forskrift (TEK17) setter krav til det ferdige bygget og ikke til bygget i drift. Det er mye å hente på energieffektiv drift av bygg og det bør vurderes om det er mulig å sette krav til smart drift av store bygg (energiledelse og energistyring). Pbl § 29-6 om Tekniske installasjoner og anlegg omfatter også drift av de tekniske anleggene, og det kan vurderes å bruke forskriftshjemmelen i siste ledd.

Eksisterende bygg

Plan og bygningsloven (pbl)

I utgangspunktet gjelder nybyggkravene i TEK17 ved hovedombygging. Ved andre arbeider på eksisterende bygg, er det bare de kravene i TEK17 som anses relevante for arbeidene og den delen av bygningen som berøres, som må følges. Fra 1. januar 2023 ble det endringer i kapittel 31 i pbl om tiltak på eksisterende bygg. De nye reglene skal gjøre det enklere å endre bygg. Endringene gir kommunene et større handlingsrom til å gi unntak fra tekniske krav ved arbeid på bygg. DiBK har utarbeidet en veileder om hvilke tiltak som er søknadspliktige og hvilke som faller utenfor kravene i pbl <https://dibk.no/bygge-eller-endre/arbeid-pa-eksisterende-bygg>. Denne veilederen gir ingen informasjon om hvilke krav det er relevant å sette ved energioppgradering av eksisterende bygg. Det bør derfor vurderes om denne veilederen (eller en annen veileder/eventuelt annet virkemiddel) kan utvides med anbefalinger for kommunene om hva som er relevante tiltak for ulike bygg når de gir unntak fra kravene i TEK17.

Byggteknisk forskrift (TEK17)

Hvis innretningen av kravet til energieffektivitet i TEK17 endres slik at egenprodusert energi blir inkludert i energirammen, vil det bli enklere for eksisterende bygg som gjennomgår hovedombygging, å oppfylle kravene til nybygg. For å spare ressurser og redusere utslipp av klimagasser, er det viktig å stimulere til oppgradering av eksisterende bygg framfor å rive og bygge nytt.

De aller fleste gjennomfører mindre tiltak på sine bygg og boliger, som i mange tilfeller ikke er søknadspliktige. Det bør derfor utredes om det er hensiktsmessig å innføre minimumsnivå for enkelte tiltak som for eksempel vinduer, dører, varmegjenvinning og spesifikk vifteeffekt i ventilasjonsanlegg (SFP). Hvilke tiltak det er hensiktsmessig å regulere i TEK17 må vurderes i forhold til hva som er regulert i økodesignforskriften. Kravene kan da gjelde når de aktuelle tiltakene blir gjennomført.

Byggesaksforskriften (SAK10)

Søknadsplikten er i mange tilfeller et hinder for å gjennomføre gode energieffektiviseringstiltak. Det bør vurderes om søknadsprosessen kan bli enklere for enkelte tiltak som for eksempel bytte av vinduer, etterisolering av yttervegg og tak samt installasjon av solceller.

Planbestemmelser

I tettbygde strøk der utnyttelsesgraden er utnyttet maksimalt, kan planbestemmelsene være til hinder for blant annet å etterisolere yttervegg eller tak. I enkelte tilfeller kan slike tiltak overskride utnyttelsesgraden eller mønehøyder og gesimshøyder. Det bør vurderes hvordan kommunene kan bidra til å gi tillatelse til at gode energieffektiviseringstiltak kan gjennomføres selv om de utfordrer planbestemmelsene.

Med hilsen

Hanne Kofstadmoen
Assisterende direktør

Kari-Anne Simenstad
Fungerende avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.